

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของธนาคารพาณิชย์ไทย

Factors Affecting the Operations of Thai Commercial Banks

วาสนา สิงห์โกวินท์¹

Vasana Singhakowinta

ABSTRACT

Commercial bank business as already known, is highly competitive. The operation of all banks would aim for maximizing profit. However, the introduction of new technology has gradually increased the operating expenses of the banks. The study of the trend of the banks' income, the earning per share, capital structure and factors affecting the operations of Thai commercial banks will enable us to manage setting up the prevention plan for future problems and to improve the efficiency in the operations of Thai commercial banks.

The data and information used in this research were secondary data obtained from the banks' financial statements of their fiscal year end covering the period of 6 years from B.E. 2522 to B.E. 2527 of 11 Thai commercial banks which have their shares listed in the Stock Exchange of Thailand.

The commercial bank's ratio analysis as well as the Simple and Multiple Linear Regression methods were used. The assumption was based on the fact that the bank's net interest income has close correlation with the earning per share. The independent variable factors in the test consisted of the net interest income and other non-interest income such as income from foreign exchange trading. The independent variable factors on the operating expenses were staff salaries and benefits, provision for bad debts and other operating expenses.

The dependent variable factor is used in determining the operating result of the bank which is its earning per share. The Linear Trend Function Methods was used in testing its ability to generate income and its earning per share. In analysing the cost structure of the bank, the cost of bank's deposits, inter-bank's borrowing, and the average cost of the capital funds were considered.

The results of this research showed that : The trend of the Thai commercial bank's income had been increasing during the research period. The revenues consist of interest income and non-interest income while the expenses consist of interest expense and non-interest expenses. Therefore, the net interest spread depends upon the bank's ability to charge high interest on their loans and to borrow the funds from the cheapest source. The management's capability and the quality of its loans are also important factors contributing to higher profit and earning per share.

The analysis of our research showed that the large-sized banks had higher earning per share than the medium and small-sized banks. If all 11 banks were consolidated under review, the

¹ ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Dept. of Business Administration, Faculty of Economics and Business Administration, Kasetsart University,
Bangkok 10900, Thailand.

projection showed that the average earning per share of these banks would drop by 1 per cent per annum during the next 5 years. The earning per share is the indicator of how the dividend can be paid to the shareholders. If the capital is increased and more shares are issued without the proportionate increase in revenue, the earning per share would drop, even though the amount of annual profit is increased.

In analysing the cost of funds of these banks during the period B.E. 2522 to B.E. 2527, the average cost of their deposits was 8.77 per cent. The average cost of borrowing was 12.33 per cent thus giving the average cost of funds during the 6 years period of 9.39 per cent.

The factors affecting the Thai commercial bank's operations can be classified into internal and external factors. The internal factors are (1) Net-interest income ; (2) Non-interest income ; (3) Non-interest expense ; (4) Cost of funds ; (5) Cost of capital ; (6) Number of branches ; (7) Bank's policy' (8) Bank's personnels ; (9) Management's capability and (10) Advertising, public relation and marketing promotion. The external factors are (1) Economic and financial condition locally and abroad ; (2) Government's policy on banking system ; (3) Bank's regulations and banking law ; (4) Competition ; (5) Non-banking sources of fund ; (6) Public image and rumours ; (7) Political situation and (8) Other relating factors.

Of all factors affecting the earning per share of Thai commercial banks, the net interest income had the highest correlation. Ranking second in correlation was foreign exchange trading income. Third was provision for bad debts and fourth was staff salaries and benefits.

Factors affecting the change in earning per share were, first-profit from foreign exchange trading, second-provision for bad debts, third-net interest income and fourth-staff salaries and benefits.

The well managed banks should have liquidity ratio, working capital ratio and profitability ratio very close to the average ratios of the overall banking industry. Those having these ratios are the banks that have a balanced stable and firm growth.

The ranking of Thai commercial banks on the basis of high earning per share in B.E. 2527 were in the order of :- The Siam Commercial Bank, The Bangkok Bank, The Thai Military Bank, The Thai Danu Bank, The Bangkok Metropolitan Bank, The Nakorn Thon Bank, The Thai Farmers Bank, The Union Bank of Bangkok, The Bank of Ayudhya, The Laem Thong Bank and The Bank of Asia.

บทคัดย่อ

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์นั้นแข่งขันกันมากทุกธนาคารต่างก็มุ่งหวังที่จะจัดการดำเนินงานให้มีผลกำไรสูงสุด ต้นทุนประกอบการของธนาคารพาณิชย์สูงขึ้นตามลำดับ เนื่องจากการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ การศึกษาถึงแนวโน้มการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทย ความสามารถในการทำกำไรต่อหุ้น โครงสร้างของทุน และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงกับผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย จะทำให้ทราบถึงการจัดการธนาคาร

เกี่ยวกับการวางแผนป้องกันปัญหาและปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยได้

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลทุติยภูมิจากงบดุลและงบกำไรขาดทุน ซึ่งเก็บติดต่อกันเป็นเวลา 6 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2522 - พ.ศ. 2527 ของธนาคารพาณิชย์ไทย 11 แห่ง ที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลอาศัยวิธีการวิเคราะห์อัตราส่วนของธนาคารพาณิชย์และวิธี Simple และ Multiple Linear Regression โดยตั้งสมมติฐานด้วยการพิจารณาจากงบกำไรขาดทุนไว้ว่า รายได้จากดอกเบี้ยสุทธิของธนาคารพาณิชย์มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นมากที่สุด ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการทดสอบประกอบด้วย ตัวแปรที่กำหนดรายได้จากดอกเบี้ย คือ รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ ตัวแปรที่กำหนดรายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย คือ กำไรจากการปริวรรต ตัวแปรที่กำหนดรายจ่ายที่มีโชดดอกเบี้ย ได้แก่ เงินสด ค่าเผื่อนหนี้สูญ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ตัวแปรที่กำหนดการวัดผลการดำเนินงาน คือ กำไรต่อหุ้น การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรต่อหุ้นอาศัยการวิเคราะห์ Linear Trend Function และการวิเคราะห์โครงสร้างของต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ประกอบด้วย ต้นทุนเงินฝาก ต้นทุนของเงินกู้ยืม และถัวเฉลี่ยต้นทุนของเงินทุน

ผลการวิจัยพบว่า แนวโน้มการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทยสูงขึ้นในช่วงระยะเวลา 8 ปี ดังกล่าว ประกอบด้วย รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย และรายจ่ายที่มีโชดดอกเบี้ย ฉะนั้น รายได้ดอกเบี้ยรับสุทธิจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสามารถของธนาคารที่จะปล่อยเงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยที่ค่อนข้างสูง และหาแหล่งเงินกู้ได้ถูกเพื่อเสียดอกเบี้ยจ่ายน้อยที่สุด ความสามารถของฝ่ายจัดการและคุณภาพของสินทรัพย์ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญในการทำกำไรให้แก่ธนาคาร

ความสามารถในการทำกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทย ธนาคารขนาดใหญ่เฉลี่ยแล้วให้กำไรต่อหุ้นสูงกว่าธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก และรวมทั้งระบบแล้วการพยากรณ์กำไรต่อหุ้นในอนาคตเฉลี่ยแล้วลดลงร้อยละ 1 ต่อปี ในระยะ 5 ปีข้างหน้า กำไรต่อหุ้นแสดงถึงความสามารถในการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นได้ ฉะนั้น ปีใดที่มีการเพิ่มทุนจำนวนหุ้นมาก กำไร

ต่อหุ้นจะตก ถ้าการเพิ่มรายได้ไม่สมดุล แม้ว่ากำไรสุทธิจะเพิ่มขึ้น

โครงสร้างของต้นทุนในระยะเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2522 - 27 ธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบมีค่าเฉลี่ยต้นทุนของเงินฝากประมาณร้อยละ 8.77 ต้นทุนของเงินกู้ยืมเฉลี่ยทั้งระบบประมาณร้อยละ 12.33 และถัวเฉลี่ยต้นทุนของเงินทุนทั้งระบบประมาณร้อยละ 9.39

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย พิจารณาแยกเป็นปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ปัจจัยภายในประกอบด้วย (1) รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ (2) รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย (3) รายจ่ายที่มีโชดดอกเบี้ย (4) ต้นทุนของเงินทุน (5) ทุนทำการของธนาคาร (6) จำนวนสาขา (7) นโยบายของธนาคาร (8) บุคลากร (9) ด้านการบริหาร และ (10) การโฆษณาประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขาย ส่วนปัจจัยภายนอกประกอบด้วย (1) ภาวะเศรษฐกิจและการเงินในประเทศและต่างประเทศ (2) นโยบายของรัฐบาล (3) กฎระเบียบของธนาคาร (4) ภาวะการแข่งขัน (5) การเงินนอกระบบ (6) ความเชื่อมั่นของประชาชนและชาวสื่อ (7) ภาวะการเมือง และ (8) ปัจจัยอื่น ๆ

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยนั้น รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิมีความสัมพันธ์สูงสุด รองลงไป เป็นกำไรจากการปริวรรต อันดับสาม คือ ค่าเผื่อนหนี้สูญ อันดับสี่ คือ เงินเดือนและสวัสดิการ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ กำไรจากการปริวรรต อันดับสอง ได้แก่ ค่าเผื่อนหนี้สูญ อันดับสาม ได้แก่ รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ และอันดับสี่ คือ เงินเดือนและสวัสดิการ

ธนาคารที่มีความมั่นคงควรจะมีอัตราส่วนที่แสดงสภาพคล่อง อัตราส่วนที่แสดงการมีเงินทุนเพียงพอ และ

อัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการทำกำไรใกล้เคียงกับอัตราเฉลี่ย รวมทั้งระบบ ตามชนิดของอัตราส่วนนั้น ๆ เพราะเป็นการแสดงความเจริญเติบโตสมดุลของธนาคารด้วย

การจัดอันดับธนาคารพาณิชย์ไทยโดยใช้กำไรต่อหุ้นเป็นเครื่องวัด ในปี พ.ศ. 2527 ผลปรากฏว่า ธนาคารไทยพาณิชย์มาเป็นอันดับหนึ่ง อันดับสอง คือ ธนาคารกรุงเทพ อันดับสาม คือ ธนาคารทหารไทย อันดับสี่ ธนาคารไทยทุน อันดับห้า ธนาคารศรีนคร อันดับหก ธนาคารนครธน อันดับเจ็ด ธนาคารกสิกรไทย อันดับแปด สหธนาคาร อันดับเก้า ธนาคารกรุงศรีอยุธยา อันดับสิบ ธนาคารแหลมทอง และอันดับสิบเอ็ด ได้แก่ ธนาคารเอเซีย

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยนั้นอยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยฝ่ายตรวจสอบและกำกับธนาคารพาณิชย์จะดูแลให้ทุกธนาคารปฏิบัติตามระเบียบ พ.ร.บ. การธนาคารพาณิชย์ ฉบับปี พ.ศ. 2522 ฉะนั้นผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจของประเทศและมาตรการต่าง ๆ ที่ทางธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศใช้ในการควบคุมระบบการเงินของประเทศ ในแต่ละภาวะเศรษฐกิจเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคง นอกจากนี้ต้นทุนประกอบการของธนาคารพาณิชย์สูงขึ้น การหาแหล่งเงินทุนต่ำจึงเป็นการแข่งขันในอีกลักษณะหนึ่งของธนาคาร นอกเหนือไปจากการแข่งขันในด้านราคา คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก

ในด้านเงินฝาก ต้นทุนการรับฝากเงินจะสูงขึ้นเนื่องจากการให้บริการเสริมมากขึ้น เช่น การใช้ ATM การรับบริการชำระเงินค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ส่วน

ทำให้ธนาคารมีต้นทุนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น

รูปแบบการติดต่อกับลูกค้า ผู้จัดการธนาคารจะต้องมีความสามารถแยกแยะลูกค้าเงินกู้ที่มีคุณภาพออกจากลูกค้าด้อยคุณภาพให้ได้ ต้องมีความรู้ด้านการบริหารธุรกิจอย่างคัมภีร์รู้เฉพาะด้านการเงิน เพื่อจะได้ทราบถึงคุณภาพของสินทรัพย์ที่มีอยู่และคุณภาพของการจัดการเรื่องนั้นนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการทำงาน

สรุปแล้วการประกอบการของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย จะต้องเผชิญกับปัญหามากขึ้น นอกจากจะต้องแข่งขันกับสถาบันการเงินอื่น และสถาบันการธนาคารด้วยกันเองหรือตัวแทนในประเทศไทยแล้ว ยังต้องแข่งขันกับสถาบันการเงินต่างประเทศที่มีสาขาหรือตัวแทนในประเทศด้วยการแข่งขันในระหว่างธนาคารพาณิชย์นั้นอาจก่อให้เกิดได้ทั้งผลดีและผลเสียต่อลูกค้าและสังคมโดยรวม ผลดีโดยรวมคือลูกค้าจะได้รับบริการที่มีมาตรฐานสูงขึ้นและทันสมัยอยู่เสมอ อันเกิดจากการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้กับธุรกิจการธนาคาร ผลเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง โดยการที่ผู้บริหารการเงินของธนาคารมิได้ให้ความสำคัญในหลักการความมั่นคงของกิจการหรือมาตรฐานบริหารการเงิน แต่มุ่งหวังผลในด้านกำไรเป็นสำคัญ เพื่อให้ธนาคารเติบโตอย่างรวดเร็ว ผลที่ตามมาคือการขาดสภาพคล่องทางการเงิน (เสกสรรค์, 2527) อันนำผลเสียหายมาสู่ธนาคารและระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมในที่สุด ดังตัวอย่างที่เกิดปัญหาทางการเงินในธนาคารที่ปรากฏเป็นข่าวมาแล้วในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์นั้น ไม่ว่าจะเป็นธนาคารขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่จะมีอนาคตอยู่ที่ไหน ควรตัดสินใจกันภายใต้การแข่งขันในเรื่องของฝีมือ การจัดการ คุณภาพของสินทรัพย์ ราคาของสินค้าหรือการบริการ และต้นทุนการผลิตอันได้แก่ อัตราดอกเบี้ยของเงินทุนที่ได้มาใช้ในการดำเนิน

งาน ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัย ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย ว่ามีตัวแปร อีกระยะใดบ้างที่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงไปแล้วจะส่งผล ต่อการเปลี่ยนแปลงกำไรต่อหุ้นของธนาคารพา- ณิชยไทย ผลการดำเนินงานควรวัดด้วยกำไรต่อหุ้นซึ่ง แสดงถึงความสามารถในการจ่ายเงินปันผลต่อหุ้นให้กับ ผู้ถือหุ้นนั่นเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ต้องการทราบแนวโน้มการหารายได้ของ ธนาคารพาณิชย์ไทย
2. ต้องการศึกษาศักยภาพในการทำกำไร ต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทย
3. ต้องการศึกษาคู่มือของต้นทุน
4. ต้องการศึกษถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลโดย ตรงกับผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย

ประโยชน์ของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบรูปแบบผลการดำเนินงานของ ธนาคารพาณิชย์ไทย
2. ทราบนโยบายการหารายได้และโครงสร้าง รายจ่ายของธนาคารพาณิชย์ไทย
3. ทราบความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงาน ของธนาคารพาณิชย์ไทยกับปัจจัยต่าง ๆ
4. ทราบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน ของธนาคารพาณิชย์ไทยและความสำคัญ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์แนวโน้มการหารายได้

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้อาศัยรูปแบบของ Goldman Sachs (1985) เป็นแนวทาง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในรูปกำไรต่อหุ้นตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังรูปแบบต่อไปนี้

การทราบปัญหาดังกล่าวข้างต้น จะช่วยให้การ ป้องกันปัญหาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนิน งานของสถาบันการเงินในอนาคตได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ใช้ข้อมูลรายงานประจำปีของธนา- การพาณิชย์ไทยงวดสิ้นปี จากงบการเงินสองประเภท คือ งบดุล และงบกำไรขาดทุน ของธนาคารพาณิชย์ไทย จำนวน 11 ธนาคารที่เป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2522 – 2527 ข้อมูลส่วนใดที่ไม่ครบถ้วนจะ อาศัยข้อมูลจากรายงานในแบบ ธ.พ.1.1 ที่ธนาคาร พาณิชย์ส่งให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย และข้อมูล บางส่วนที่สอบถามจากธนาคารพาณิชย์นั้น ๆ โดยตรง

การวัดผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย นั้น ใช้กำไรต่อหุ้น (Earning Per Share) เป็นตัววัด ประกอบกับตัวกำไรสุทธิด้วย เนื่องจากในปีใดที่มีการ เพิ่มขึ้นของธนาคารพาณิชย์ปีนั้นกำไรสุทธิจะสูงมาก แต่กำไรต่อหุ้นจะตกลงเพราะจำนวนหุ้นมีเพิ่มขึ้นเมื่อนำ ไปหารกำไรสุทธิแล้วเป็นเหตุให้กำไรต่อหุ้นลดลง การ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานจึงควรพิจารณากำไรต่อหุ้น ประกอบกับกำไรสุทธิในรูปอัตราค่าเปลี่ยนแปลงเป็น ร้อยละ

สมมติฐานที่ใช้

การวิจัยเรื่องนี้ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า รายได้จาก ดอกเบี้ยรับสุทธิของธนาคารพาณิชย์มีผลกระทบต่อกำไร ต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยมากที่สุด

รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ	รายการจากงบกำไรขาดทุน (1-7-8) ¹
รายได้จากดอกเบี้ย :	
ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากเงินลงทุน	(2)
I รวมรายได้สุทธิ	
ค่าธรรมเนียมและบริการ	(3)
รายได้ที่มีโชดดอกเบี้ย :	
กำไรจากการปริวรรต	(4)
รายได้อื่น	
II รวมรายได้ทั้งหมด	
เงินเดือน ค่าจ้างและเงินอย่างอื่น	
รายจ่ายที่มีโชดดอกเบี้ย :	
ที่จ่ายให้ลูกจ้าง	(6)
ค่าเผื่อนี้สูญ	(13)
อื่น ๆ	(9+10+11+12+14) ²
III รวมรายจ่าย	
รายได้ก่อนหักภาษี (I + II - III)	
ภาษีเงินได้	(15)
กำไรสุทธิ	XXXX
กำไรต่อหุ้น	XX

2) การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรต่อหุ้น

ในการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรต่อหุ้นนั้นได้แยกวิเคราะห์ตามขนาดของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยแบ่งธนาคารที่วิเคราะห์เป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ตามการจัดขนาดของธนาคารแห่งประเทศไทย และคำนวณหาแนวโน้มความสามารถในการทำกำไรต่อหุ้นด้วยการ fit กับ Linear Trend Function

$$\begin{aligned}
 Y_t &= a + bx \\
 a &= \frac{Y}{n} \\
 b &= \frac{xy}{x^2}
 \end{aligned}$$

หมายเหตุ ¹ รายการ 1-7-8 คือ ดอกเบี้ยและส่วนค - ดอกเบี้ยเงินฝาก - ดอกเบี้ยและส่วนลดจ่าย

² รายการ 9+10+11+12+14 คือ ค่าธรรมเนียมและบริการ ค่าภาษีอากร + ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารและสถานที่ + ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ + ค่าใช้จ่ายอื่น

3) การวิเคราะห์โครงสร้างของต้นทุน

โครงสร้างต้นทุนของธนาคารพาณิชย์ปกติประกอบด้วย

ก. ต้นทุนของเงินฝาก เป็นการคำนวณหาต้นทุนเงินฝากถัวเฉลี่ยทุกประเภทโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ต้นทุนเงินฝาก} = \frac{\text{ดอกเบี้ยเงินฝากถัวเฉลี่ย}}{\text{เงินฝากถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

ข. ต้นทุนของเงินกู้ยืม เป็นการคำนวณหาต้นทุนเงินกู้ยืมถัวเฉลี่ยทุกประเภทโดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ต้นทุนเงินกู้ยืม} = \frac{\text{ดอกเบี้ยเงินกู้ถัวเฉลี่ย}}{\text{เงินกู้ยืมถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

ค. ถัวเฉลี่ยต้นทุนของเงินทุน เป็นการคำนวณหาค่าเฉลี่ยของเงินทุนที่ประกอบด้วยทั้งเงินฝากและเงินกู้ยืม โดยใช้สูตรดังนี้

ถัวเฉลี่ยต้นทุนของเงินทุน

$$= \frac{(\text{เงินฝาก} \times \text{ต้นทุนของเงินฝาก}) + (\text{เงินกู้ยืม} \times \text{ต้นทุนของเงินกู้ยืม})}{\text{เงินฝากทั้งหมด} + \text{เงินกู้ยืมทั้งหมด}} \times 100$$

4) การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการวิเคราะห์แนวโน้มการหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ไทยนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อดัชนีแปรตาม ในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยดังนี้คือ

ตัวแปรอิสระ ที่ใช้ในการทดสอบประกอบด้วย

- ตัวแปรที่กำหนดรายได้จากดอกเบี้ย คือ รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ = X_1
- ตัวแปรที่กำหนดรายได้ที่มีไขดอกเบี้ย คือ กำไรจากการปริวรรต = X_2
- ตัวแปรที่กำหนดรายจ่ายที่มีไขดอกเบี้ย คือ เงินเดือนและสวัสดิการ = X_3
- ตัวแปรที่กำหนดรายจ่ายที่มีไขดอกเบี้ย คือ ค่าเผื่อนี่สูญ = X_4
- ตัวแปรที่กำหนดรายจ่ายที่มีไขดอกเบี้ย คือ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ = X_5

ตัวแปรตาม ตัวแปรที่กำหนดการวัดผลการดำเนินงาน คือ กำไรต่อหุ้น

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ที่มีตัวแปรตามของธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบใช้วิธีทางสถิติคือ วิธีการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ตามวิธี Method of Ordinary Least Square ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS

$$\text{โมเดลทางคณิตศาสตร์ คือ } Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + \dots + e$$

การคำนวณหาอัตราการเปลี่ยนแปลงของ x จะมีผลกระทบต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของ y โดยให้ทุก
อย่างคงที่ $= \frac{dy}{dx} = b = 100$

5) การวิเคราะห์ธนาคารพาณิชย์ไทย เป็นการวิเคราะห์ธนาคารพาณิชย์โดยใช้อัตราส่วนการวิเคราะห์
ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank Ratio) เกี่ยวกับสภาพคล่อง การมีเงินทุนเพียงพอ และความสามารถใน
การทำกำไร

ระยะเวลาและขอบเขตในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 12 เดือน ตั้งแต่เดือน
ตุลาคม 2527 ถึงเดือนกันยายน 2528

ขอบเขตในการวิจัย เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการ
วิเคราะห์ข้อมูล จึงได้จัดธนาคารพาณิชย์ที่มีปัญหาการ
ดำเนินงานในช่วงระยะเวลา 2 – 3 ปีที่ผ่านมา ผู้วิจัยจึง
จำกัดขอบเขตการวิจัยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ที่เข้าอยู่ใน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 11 ธนาคาร
และจัดขนาดตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้
ดังนี้

ธนาคาร	ชื่อย่อ
ขนาดใหญ่	
1. กรุงเทพ	(BBL)
2. กสิกรไทย	(TFB)
3. ไทยพาณิชย์	(SCB)
4. กรุงศรีอยุธยา	(BAY)
ขนาดกลาง	
5. ศรีนคร	(BMB)
6. ทหารไทย	(TMB)
ขนาดเล็ก	
7. เอเชีย	(BOA)
8. สหธนาคาร	(UB)
9. ไทยทุน	(TDB)
10. นครธน	(NTB)
11. แลลมทอง	(LTB)

ผลและวิจารณ์

1. วิเคราะห์แนวโน้มการหารายได้ของธนาคาร พาณิชย์ไทย

ผลการวิจัยพบว่าแนวโน้มการหารายได้ของธนาคาร
พาณิชย์ไทยโดยการกระจายรายได้ที่มาจากดอกเบี้ย
รายได้ที่มีดอกเบี้ย รายจ่ายที่มีดอกเบี้ย ในรูปอัตรา
การเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นร้อยละของ 11
ธนาคาร ในระหว่าง 6 ปีที่ผ่านมาอัตราการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยจะแสดงถึงความสม่ำเสมอของการ
หารายได้ของธนาคารพาณิชย์นั้น ๆ พอ ๆ กับความ
สามารถ ในการควบคุมรายจ่ายที่มีดอกเบี้ยให้สมดุล
กับรายได้ โดยปกติถ้ากำไรต่อหุ้นจะมีความสัมพันธ์ทาง
เดียวกันกับกำไรสุทธิ กล่าวคือเมื่อกำไรสุทธิเพิ่มก็ย่อม
ทำให้กำไรต่อหุ้นเพิ่มขึ้น หากปีใดที่กำไรต่อหุ้นมีอัตรา
ลดลง คือเป็นข้อมูลในวงเล็บจะมีความหมายได้ดังนี้

1. มีการเพิ่มทุนในปีนั้น เป็นเหตุให้จำนวนหุ้น
ของธนาคารเพิ่มสูงขึ้น เมื่อนำจำนวนหุ้นไปหารกำไร
สุทธิจะทำให้กำไรต่อหุ้นลดลง หรือ

2. รายได้จากดอกเบี้ยมีอัตราเพิ่มที่ลดลง หรือ

3. รายจ่ายที่มีดอกเบี้ยมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นกว่า
ปีที่แล้ว เช่น มีการลงทุนเพิ่มในอาคารหรือสถานที่
หรือมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้
ในการพัฒนาเทคโนโลยีของธนาคาร

รายการทั้ง 3 อย่างนี้อาจเกิดขึ้นพร้อมกันหรือเพียงอย่าง
หนึ่งอย่างใด ย่อมทำให้กำไรสุทธิมีอัตราเปลี่ยนแปลง
แปลงที่ลดลง อันมีผลกระทบถึงอัตราการเปลี่ยนแปลง

ของกำไรต่อหุ้นในทางเดียวกันด้วย ข้อที่น่าสังเกตประการหนึ่งคือ การที่รายได้จากดอกเบี้ยมีอัตราเพิ่มที่ลดลง อาจจะมาจากสาเหตุ 4 ประการ คือ

1. ยอดเงินให้กู้ยืมในปี 2527 ลดลงมาก ทำให้รายได้จากดอกเบี้ยลดลงตามไปด้วย
2. มีเงินกู้ที่เก็บดอกเบี้ยไม่ได้เพิ่มขึ้น ต้องขึ้นบัญชีไว้มีผลกระทบต่อคุณภาพของหนี้
3. ไม่สามารถคิดดอกเบี้ยลูกค้าเงินกู้ได้สูง เนื่องจากการแข่งขันกับธนาคารอื่นจึงต้องลดดอกเบี้ยลง
4. มีความจำเป็นจะต้องลดดอกเบี้ยหรือยกเว้นดอกเบี้ยให้แก่เงินกู้รายใหญ่บางรายทำให้รายได้จากดอกเบี้ยลดลง

ฉะนั้น ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์มีอัตราเพิ่มของการหารายได้จากดอกเบี้ยได้สูงขึ้นมากก็อาจจะมาจากสาเหตุสำคัญดังนี้ คือ

1. มีหนี้ที่มีคุณภาพดีเก็บดอกเบี้ยได้เป็นส่วนใหญ่
2. ลูกหนี้เก่าแปลงสภาพเป็นลูกหนี้ที่ดี

2. วิเคราะห์ความสามารถทำกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยและการพยากรณ์

ผลการวิจัยพบว่า ธนาคารขนาดใหญ่ทำกำไรต่อหุ้นได้สูงกว่าธนาคารขนาดกลางและขนาดเล็ก

ฉะนั้น ถ้าจะพยากรณ์กำไรต่อหุ้นในอนาคตของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบใน 5 ปีข้างหน้า ในภาวะเศรษฐกิจเช่นนี้ และลักษณะการเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์ยังมีเช่นเดิม ข้อมูลจะปรากฏดังนี้

$$\text{ปี พ.ศ. 2528 กำไรต่อหุ้น} = 50.44 - 0.92 \quad (7) \\ = 44.00 \text{ บาท}$$

$$\text{ปี พ.ศ. 2529 กำไรต่อหุ้น} = 50.44 - 0.92 \quad (8) \\ = 43.08 \text{ บาท}$$

$$\text{ปี พ.ศ. 2530 กำไรต่อหุ้น} = 50.44 - 0.92 \quad (9) \\ = 42.16 \text{ บาท}$$

$$\text{ปี พ.ศ. 2531 กำไรต่อหุ้น} = 50.44 - 0.92 \quad (10) \\ = 41.24 \text{ บาท}$$

$$\text{ปี พ.ศ. 2532 กำไรต่อหุ้น} = 50.44 - 0.92 \quad (11) \\ = 40.32 \text{ บาท}$$

ธนาคารขนาดใหญ่สามารถทำกำไรต่อหุ้นได้สูงสุดในปี 2527 คือ 46.95 บาท รองลงไปเป็นธนาคารขนาดกลาง 44.17 บาท และธนาคารขนาดเล็ก 20.30 บาท โดยเฉลี่ยรวมเฉลี่ยทั้งระบบ ธนาคารพาณิชย์มีกำไรต่อหุ้นตลอด 6 ปีที่ผ่านมาอยู่ในระหว่าง 55.27 บาท ถึง 43.46 บาท ช่วงภาวะเศรษฐกิจถดถอย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา กำไรต่อหุ้นเริ่มลดลง และลดลงไปอีกหากภาวะเศรษฐกิจยังไม่ดีขึ้น ดังค่าพยากรณ์ในปี 2528 - 32 กำไรต่อหุ้นจะเหลือ 40.32 บาท ในปี 2532

อย่างไรก็ตามถ้าพิจารณาเป็นรายธนาคาร ธนาคารพาณิชย์ที่สามารถทำกำไรต่อหุ้นได้สูงสุดคือ ธนาคารไทยพาณิชย์ ในปี 2527 คือ 129.75 บาท รองลงไป คือ ธนาคารกรุงเทพ 46.79 บาท และธนาคารทหารไทย 44.29 บาท เป็นอันดับสาม อันดับสี่ คือ ธนาคารไทยทุน 44.22 บาท อันดับห้า คือ ธนาคารศรีนคร 44.00

การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรต่อหุ้นนี้จะช่วยนักลงทุนในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจซื้อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ด้วยทางหนึ่ง

3. วิเคราะห์โครงสร้างของต้นทุน

ผลการวิจัยพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วธนาคารพาณิชย์จะมีต้นทุนของเงินฝากประมาณร้อยละ 8 - 10 ถ้าปีใดมีต้นทุนสูงเกินร้อยละ 10 แสดงว่าปริมาณเงินฝากลดลง ในทำนองกลับกันธนาคารใดมีต้นทุนต่ำก็แสดงว่าปริมาณเงินฝากมีมาก

ต้นทุนเงินกู้ยืมเฉลี่ยทั้งระบบประมาณร้อยละ 12.33 ธนาคารพาณิชย์ใดสามารถหาแหล่งเงินกู้ที่ได้ถูกย่อมจะมีต้นทุนเงินกู้ยืมต่ำ

ถ้าวัดต้นทุนของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบประมาณร้อยละ 7-10 ธนาคารใดมีต้นทุนของเงินทุนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของปีนั้นก็แสดงว่า สามารถ

หาแหล่งเงินกู้ได้ถูก และมีลูกค้ายืมเงินฝากมากและการ
จ่ายอัตราดอกเบี้ยเงินฝากไม่สูงจนเกินไป

กับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนิน
งานของธนาคารพาณิชย์

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรต่อหุ้น

ผลการวิจัยด้วยคอมพิวเตอร์ปรากฏดังนี้

MULTIPLE REGRESSION

DEPENDENT VARIABLE...Y

SUMMARY TABLE

VARIABLE	MULTIPLE R	R SQUARE	RSQ CHANGE	SIMPLE R	B	BETA
X_5	0.11927	0.01422	0.01422	0.11927	0.1207641D-03	1.76520
X_3	0.49032	0.24041	0.22619	0.05122	-0.2767616D-03	-4.96965
X_1	0.53362	0.28475	0.04434	0.11212	0.1363314D-03	4.12420
X_4	0.57942	0.33572	0.05097	0.09869	-0.9525523D-03	-5.34157
X_2	0.62196	0.38683	0.05111	0.11049	0.1209030D-02	4.48526
(CONSTANT)					33.83406	

เมื่อพิจารณารวมตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวพร้อม ๆ กันแล้ว ตัวแปรอิสระ X_5 คือ ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ๆ จะมีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับกำไรต่อหุ้น และตัวแปรอิสระตัวนี้ ประกอบด้วยรายจ่ายต่อไปนี้

1. ค่าธรรมเนียมและบริการ
2. ค่าภาษีอากร
3. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารและสถานที่
4. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์
5. ค่าใช้จ่ายอื่น

ฉะนั้นธนาคารพาณิชย์ที่มีค่า X_5 สูง ส่วนใหญ่จะเป็นธนาคารที่มียอดค่าภาษีอากรสูง ในกรณีที่รายได้เพิ่มขึ้น และมียอดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารและสถานที่สูง กรณีที่มีการก่อสร้างสำนักงานใหญ่ หรือสาขาเพิ่มเติมกับมียอดค่าเสื่อมราคาสูงขึ้น นอกจากนี้ธนาคารที่มีการใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องบริการเงินด่วน จะมียอดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอุปกรณ์สูงในปีนั้น รวมทั้งมีค่าเสื่อมราคาสูงขึ้นคิดตามไปด้วย อันเป็นเหตุให้ค่า X_5 จะสูง และส่งผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้น เป็นอันดับหนึ่ง และนอกจากนั้นยังมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ทางธนาคารไม่อาจนำไปแสดงไว้ในบัญชีอื่นได้ก็จะนำมารวมไว้ในบัญชีค่าใช้จ่ายอื่น บางธนาคารมียอดสูงพอ ๆ กับค่าภาษีอากร

เนื่องจากค่า X_5 คือ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยรายการทั้งหมด 5 รายการ ดังกล่าวข้างต้นเป็นการแสดงที่ไม่เด่นชัดว่ารายการใดมีความสัมพันธ์กับกำไรต่อหุ้นสูงสุด ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบค่าจำนวนครั้งที่สองโดยตัดตัวแปรอิสระคือ X_5 ออกเหลือเพียง 4 ตัว แล้วคำนวณตามแบบเดิม ผลการคำนวณปรากฏดังนี้

ตัวแปรอิสระ	MULTIPLE R	RSQUARE	RSQ CHANGE	SIMPLE R	B	BETA
X ₁	0.11212	0.01257	0.11212	0.00015	0.1933594D-03	5.84936
X ₂	0.30673	0.09408	0.08234	0.00018	-0.3137646D-03	-5.55983
X ₃	0.38456	0.14789	0.09872	0.00083	-0.1220522D-02	-6.84440
X ₄	0.50412	0.25414	0.11049	0.00150	0.1785291D-02	6.62307
(CONSTANT)					43.83591	

MULTIPLE R:- แสดงถึงค่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว ที่นำมาทดสอบมีผลกระทบกำไรต่อหุ้นถึง 50.4%

R SQUARE:- มีค่าต่ำมากแสดงว่ามี Multi - colinearity ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว คือ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันด้วย

SIMPLE R:- ให้อ่านความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทีละตัวที่มีต่อตัวแปรตามจัดเป็นอันดับได้ดังนี้

1) X₁ คือ รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิมีความสัมพันธ์กับกำไรต่อหุ้นสูงสุด

เพราะมีค่า R = 0.11212

2) X₂ คือ กำไรจากการปริวรรต มีความสัมพันธ์กับกำไรต่อหุ้นเป็นอันดับ 2

เพราะมีค่า R = 0.11049

3) X₄ คือ ค่าเผ่อนี่สูญ มีความสัมพันธ์กับกำไรต่อหุ้นเป็นอันดับ 3

เพราะมีค่า R = 0.09872

4) X₃ คือ เงินเดือนและสวัสดิการ มีความสัมพันธ์กับกำไรต่อหุ้นเป็นอันดับ 4

เพราะมีค่า R = 0.08234

STD ERROR B : ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัว ต่ำมากแสดงว่าตัวแปรอิสระทั้ง 4 ที่นำมาทดสอบใช้ได้

B : สัมประสิทธิ์แห่งการถดถอยสุทธิ แต่ละค่าแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในกำไรต่อหุ้นเมื่อตัวแปรอิสระนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย โดยให้ทุกอย่างคงที่ จะเห็นว่า ค่าเผ่อนี่สูญและเงินเดือนพนักงานมีค่า B เป็นลบเพราะเป็นรายจ่าย ถ้าค่า X₃ และ X₄ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้กำไรต่อหุ้นลดลง

BETA ค่า t ที่คำนวณได้ทุกค่าสูงกว่าค่า critical value ของตาราง Student's t Statistic สำหรับ Two-tailed Test ซึ่งมีระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยมี degree of freedom = 15-2 = 13 เท่ากับ 3.012 โดยมีค่าที่คำนวณได้สูงกว่า critical value ในระดับ alpha = 0.01 จึงสรุปได้ว่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 4 กับตัวแปรตามมีนัยสำคัญในระดับ alpha = 0.01

สรุปปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยเรียงตามอันดับความสัมพันธ์สูงสุดมีดังนี้

(ทดสอบด้วยตัวแปรอิสระ 4 ตัว)

1. รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ
2. กำไรจากการปริวรรต
3. ค่าเผ่อนี่สูญ

(ทดสอบด้วยตัวแปรอิสระ 5 ตัว)

1. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ๆ
2. รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิ
3. กำไรจากการปริวรรต

4. เงินเดือนและสวัสดิการ

4. ค่าเผื่อนี่สูญ

5. เงินเดือนและสวัสดิการ

ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของกำไรต่อหุ้นเมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนแปลงไป 1% จะมีผลดังนี้

ถ้ารายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิเปลี่ยนแปลงไป 1 %	การเปลี่ยนแปลงกำไรต่อหุ้นจะเปลี่ยนแปลงไป = 0.019 %
ถ้ากำไรจากปริวรรตเปลี่ยนแปลงไป 1 %	การเปลี่ยนแปลงกำไรต่อหุ้นจะเปลี่ยนแปลงไป = 0.179 %
ถ้าเงินเดือนและสวัสดิการเปลี่ยนแปลงไป 1 %	การเปลี่ยนแปลงกำไรต่อหุ้นจะเปลี่ยนแปลงไป = -0.031 %
ถ้าค่าเผื่อนี่สูญเปลี่ยนแปลงไป 1 %	การเปลี่ยนแปลงกำไรต่อหุ้นจะเปลี่ยนแปลงไป = -0.122 %

ฉะนั้นในแง่ของผลกระทบที่มีต่อกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยนั้นนับว่าเป็นกำไรจากการปริวรรตทำให้มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งที่สามารถทำให้เพิ่มกำไรต่อหุ้นได้มากที่สุด รองลงไปเป็นค่าเผื่อนี่สูญ ถ้าธนาคารพาณิชย์สามารถลดค่าเผื่อนี่สูญได้ก็จะทำให้กำไรต่อหุ้นเพิ่มขึ้นได้เป็นอันดับสอง รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิเป็นอันดับสามที่สามารถทำให้เพิ่มกำไรต่อหุ้น และเงินเดือนและสวัสดิการพนักงานสามารถเพิ่มกำไรต่อหุ้นได้เป็นอันดับสี่ เพราะธนาคารไม่อาจลดค่าใช้จ่ายประเภทนี้ได้ มีแต่จะเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามความเจริญเติบโต

จากผลการวิจัยนี้เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่ารายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิของธนาคารพาณิชย์มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยมากที่สุด

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลที่ได้จากการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทยในแง่ของผลกระทบที่มีต่อกำไรต่อหุ้นของธนาคารพาณิชย์ไทยนั้น นับว่ากำไรจากการปริวรรตทำให้มีผลกระทบต่อกำไรต่อหุ้นสูงสุด รองลงไปเป็นค่าเผื่อนี่สูญ รายได้จากดอกเบี้ยรับสุทธิเป็นอันดับสามที่สามารถทำให้เพิ่มกำไรต่อหุ้น และเงินเดือน และสวัสดิการพนักงานสามารถเพิ่มกำไรต่อหุ้นได้เป็นอันดับสี่ เพราะธนาคารไม่อาจลดค่าใช้จ่ายประเภทนี้ได้

ข้อเสนอที่ได้จากการวิจัยมีดังนี้

1. การหารายได้ของธนาคารพาณิชย์ควรเน้นเรื่องคุณภาพของการจัดการเป็นสำคัญโดยเฉพาะคุณภาพของเงินให้กู้ เพื่อให้มีสินทรัพย์ที่มีคุณภาพ ป้องกันการเผื่อนี่สูญจำนวนสูง พยายามหาแหล่งเงินกู้ราคาถูกมาใช้ดำเนินงานเพื่อให้ดอกเบี้ยรับสุทธิสูงขึ้น ควรหาทาง

เพิ่มรายได้ที่มีใช้จากดอกเบี้ย เช่น ทำกำไรจากการปริวรรตให้มากขึ้น ขณะเดียวกันพยายามควบคุมรายจ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ยให้สมดุลกับรายได้ เพื่อทำให้กำไรสุทธิสูงขึ้น อันมีผลต่อกำไรต่อหุ้นด้วย

2. ธนาคารไม่ควรเพิ่มทุนบ่อยเกินไป ถ้าไม่มีทางจะเพิ่มรายได้ได้ การเพิ่มทุนโดยไม่มีรายได้เพิ่มจะมีผลทำให้กำไรต่อหุ้นลดลง และการจ่ายเงินปันผลย่อมลดลงด้วย การตัดสินใจเพิ่มทุนของธนาคารควรพิจารณาถึงภาวะเศรษฐกิจและการเงินของประเทศด้วย นอกเหนือจากความสามารถหารายได้ในอนาคต

3. ธนาคารควรพยายามหาแหล่งเงินกู้ยืมราคาถูกเพื่อลดต้นทุนของเงินกู้ยืม พยายามรณรงค์หาเงินฝากและพร้อมกันนั้นก็เป็นการลดต้นทุนของเงินทุนด้วยธนาคารควรเสนอแนะการให้บริการใหม่ ๆ เพื่อเป็นการแข่งขันและดึงดูดความสนใจจากลูกค้ามากขึ้น

4. ธนาคารพาณิชย์ควรวางแผนในการเพิ่มรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย โดยเฉพาะกำไรจากการปริวรรตให้ได้

เพราะเป็นปัจจัยอันดับหนึ่งที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงกำไรต่อหุ้นของธนาคารมากที่สุด การรักษาและการขาดทุนเงินกู้ที่ดีจึงมีความสำคัญเช่นกัน เพราะเงินกู้ที่มีคุณภาพเป็นตัวกำหนดจำนวนของหนี้สูญ ซึ่งมีผลกระทบต่อกำไรและกำไรต่อหุ้นของธนาคารในที่สุด

เอกสารอ้างอิง

วาสนา สิงห์โกวินท์, 2532. รายงานผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (2517-2521). กรุงเทพฯ (ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

วาสนา สิงห์โกวินท์, 2527. การจัดการธนาคารพาณิชย์ กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วรภัทร โตชนะเกษม, “กำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย”, *วารสารธนาคาร*, (พ.ย. 2527) : 7-18.

เสกสรรค์ สิริพันธ์, “การเข้าสู่ยุคการแข่งขันของระบบธนาคารพาณิชย์”, *วารสารธนาคาร*, (พ.ย. 2527) : 31 - 38.

สรุปข่าวธุรกิจ, ธนาคารกสิกรไทย, มกราคม 2527. “การขยายบริการด่วนอิเล็กทรอนิกส์” กรุงเทพฯ. น. 16 - 31.

Sachs G. 1985. *Research : Investment Research-Commercial Banking*, Quarterly Trends, May, 1985.